

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrť » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V pravnih prejemih:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrť » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I. 17.

Izhaja vsak dan, izveniš
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 61.

V Ljubljani, v ponedeljek, 16. marca 1903.

Letnik XXXI.

Očitania izza kulis.

Kakor znano, so Nemci in liberalni prvaki naredili med seboj neko politično kupdijo, katera je šla tako daleč, da so prvaki garantirali celo za glasovanje svojih liberalnih somišljenikov pri občinskih volitvah. A tu so se prvaki urezali, kajti liberalci na deželi še niso vsi dovolj inficirani od političnih idej svojih prvakov, in so pri občinskih volitvah na Jesenicah in zdaj tudi že v Trzinu pokazali, da imajo še vedno narodnega čuvstva v sebi, kakor pa njihovi voditelji, ki podpisujejo v politični kuhinji slovensko-nemške liberalne zveze take recepte, katerih slovenski želodec ne more prebavljati. Volivci se niso izkazali dovolj trdne v slovenskonemški liberalni politiki, in zdaj so prišli »prvaki« v čudni položaj, da morajo od obeh strani požirati ne ravno najpriaznejša očitania.

»Deutsche Stimmen« so to pokazale v zadnjem poročilu iz ljubljanskega občinskega sveta, katerega imenujejo zaničljivo »Laibacher Gemeindestube«. Med tem, ko »Grazer Tagblatt« vpije o izdajstvu (»Meuterei«) liberalnih volivcev, so si »Deutsche Stimmen« privoščile ljubljanski občinski svet z drugega stališča. Hribarjev govor ob papeževem jubileju proti slovenski duhovščini jim je dal povod, da najprej govorijo o »Bleichgerassel allgemeiner Phrasen von Fortschritt und Freiheit und einer theatralischen Fächerstellung«, da konstatirajo, kako se naši liberalci iz zgodovine prešlih let niso prav nič naučili, nato se pa norčujejo iz apostrofa, katero je izpustil Hribar na papeža.

»Dolej je bilo pač v navadi, da so kronane glave in velike države prosile svetega očeta za posredovanje in ga izvolile za razsojevalca . . . , a ta slučaj je brez primere v zgodovini, da bi župan kaknega majhnega provincialnega mesta papeža pozival, da se naj direktno vmešava v strankarske prepire, in da zastopniki stranke, ki so najbrezobzirnejši in najbolj proti klerikalizmu zapisali na svoj

prapor, papeža prosijo za brambo proti katoliški duhovščini.

Nemški liberalni list vidi v tem pretiravanju in napuh ter nadaljuje:

»Nečemo se baviti z mnogimi neresnicami, katere je izgovoril gospod Hribar v svojem »post festum« izpuščenem slavnostnem govoru. A po pravici se moramo čuditi, če govornik izusti čudno trditev, da od reformacije sem katoliška duhovščina še nikdar ni tako besnela proti slovenskemu elementu, kakor pod vladjo papeža Leona XIII.«

»Da, s čigavo pomočjo so pa radikalci zlomili nemško moč v deželi, s čigavo pomočjo so poslovenjevanje tako srečno pospeševali in tako uspešno vodili križarsko vojsko proti pridobitvam nemške kulture?«

»Nadaljna trditev g. Hribarja, da cerkev tlači Slovence na Koroškem in v Primorju, se more imenovati le slab dovtip, kajti g. Hribar ravno tako dobro ve, kakor ves svet, da stoji na čelu slovenskonarodnemu gibanju v vseh od Slovencev obljudenih deželah slovenska duhovščina, katera goji fanatično sovraštvo proti Nemcem in Italijanom in skrbi za to, da cvete sovraštvo in nemir.«

»Večjo neresnico je težko še kdaj kdo izgovoril z večjo predranostjo.«

Nato se norčuje nemški list iz občinskih svetnikov, kateri so kljub temu, da je njihovo glasilo »Slov. Narod« odločno pobijalo proslavo papeževskega jubileja, vendar dolgi dolgi govor stoji poslušali in še celo pritrčili drugemu delu brzojavke, v katerem prosijo svetega očeta, naj odredi slovenski narod iz razmer, ki so se pokrivali katoliške duhovščine tako poostrole, da utegne iz njih nastati neizmerna škoda za katoliško cerkev. Iz vsega tega sklepa nemški zaveznik slovenskih liberalcev, da

se teorija in praksa teh ljudi kaj malo vjemata.

»Slov. Narod«, kateri vsako smet o kaki »nuni« ali o kakem »menihu« ali »framsonskem kanoniku« takoj ponatisne iz nemških listov, bo gotovo zamolčal to nemško sodbo o zadnji aferi v ljubljanskem občinskem svetu; zato smo jo mi objavili.

A dostavili bi vendar neko vprašanje našim liberalnim prvaki. Ko so ti gospodje z Nemci delali svoje pogodbe, kovali svoj bojni načrt proti masi slovenskega naroda ter sodelili koncesije in obljube, ali se niso pomenili med seboj, kako bodo pisali in govorili o »klerikalcih«?

Zdaj slovesno proklamirajo slovenski liberalci duhovščino kot najhujšo sovražnico slovenskega naroda, a njihovi nemški zavezniki jih javno zmerjajo, da to ni res, ampak da je duhovščina besna preganjavka Nemcev in Italijanov!

»Klerikalci« so torej zdaj ravno tam, kakor oni še v resnici slovenski liberalci na deželi, kateri niso hoteli prodati Nemcem svojih slovenskih glasov za tiste tajne in skrbno skrivane koncesije, katere so si prvaki med seboj dajali. Liberalni prvaki se nanje jeze, in Nemci vpijejo »Meuterei«!

Mi pa vprašamo one napredne narodnjake, s katerih glasovi so prvaki že naprej disponirali v korist Nemcem, ali ni zadnji čas, da zapuste one voditelje, ki so sklenili to za slovensko stvar tako pogubno zvezo?

Velik čin?

Dunaj, 15. sušca.

Minoli petek je poslanska zbornica dovršila prvo branje državnega proračuna. V raznih krogih so si menciali roke, češ: Parlament je ozdravel in dela! Gotovo je vesel bolnik, ki je ležal leta in mesece v postelji, boreč se smrtjo, ko stopi zopet k oknu ter vživa prijetno toploto in svetlobo pomladnega solnca. Toda moči njegove so opešale, noge se mu opletajo in vaska ostrejša sapica more mu škoditi. Enaka je z avstrij-

skim parlamentom. Poslanska zbornica in ta pride v prvi vrsti v poštev, je res dovršila prvo branje državnega proračuna. Ali je pa s tem tudi dovršila velik čin, junaško dejanje, ki more pričati o zdravih in normalnih parlamentarnih razmerah? Žal, da ne moremo soglašati z optimisti, ki sodijo, da je uničena kal parlamentarne jetike.

Da nas nihče krivo ne sodi, moram naglašati, da osobito Jugoslovani želimo močan, zdrav in delaven parlament, ker ga potrebujemo kot edini javni oder v središču države, kjer morejo ljudski zastopniki zagovarjati pravice svojega rodu ter tolmačiti njegove želje in zahteve. Ali pa je zdrav in delaven parlament, ki prestavlja težke, svinčene noge ob bergljah, ki ga mora vlada voditi kot okorno dete, da zopet ne telebi v jarek?

Ali je močan tak parlament, v katerem mora vlada od slučaja do slučaja z raznimi parlamentarnimi sredstvi iskati večine, ki ga mora vzbujati iz mrtvičnosti z grožnjami ali lepimi obljubami? In to dela uradniška vlada, ker je v sedanjih razmerah parlamentarna nemogoča. Vsa čast ministrom kot uradnikom, toda ravno to je prvi znak oslabelosti avstrijskega parlamenta, ker je razpadel v stranke in strančice, ki po svojih programih in smotrih ne morejo sestaviti močne parlamentarne večine in tej odgovarjajoče vlade.

In dalje! Slab in zanikern je gospodar ali recimo, občinski zastop, ki dela proračun sredi leta. Ta je že zavozil, ker tako gospodarstvo ni v redu, niti pravilno. Sredi sušca je zbornica dovršila prvo branje proračuna. Kje je še drugo in tretje branje! Morda preteko tri četrti leta, preden parlament ustavno določi, kaj sme in more vlada izdati počenši od novega leta. Tak proračun pač ne odgovarja ustavnim načelom, a tudi ne matematičnim pojmom, ker ni istinit.

In zakaj vse to? O tem čivkajo vrabci na strehah. To pesem so zopet peli »solo« ter »in choro« razni govorniki minoli teden pri prvem branju proračuna. So napevi, ki še vedno ganejo in ogrejejo srce, rahločut-

LISTEK.

Stric Sambug.

Francoski spisal Pavel Arène.

Velikokrat je pripovedoval Trophime Colgin, ki so ga imenovali v okrožju trdnjave Saint Jean le kapitana Tréfume, pripovedko o stricu Sambugu — nazadnje je veroval sam vanjo.

Gotovo je, da je šel ta Peter Sambug, ki je povzročeval svojim starišem veliko skrbi, leta 1848 v Ameriko in od tedaj ni bilo nič več slišati o njem.

Nekega dne je obnovil kapitan Tréfume svoje znanje z nekim mornarjem, ki je prišel ravno iz Amerike. Dal mu je steklenico vina ter ga izprašal o Sambugu. Iz uljudnosti je pripovedoval mornar, da je videl na novojorskih obrežjih zelo bogatega moža, čegar obraz je bil prav takšen, kakor Sambugov.

Več ni bilo treba. Ta mož je bil gotovo Sambug. Mornarju je baje tudi naročil, naj pozdravi vse ljube v domačiji. »Počakati in potrpeti! Jaz svojih še nisem pozabil in za čakanje jih hočem odškodovati.«

V začetku je bil stric Sambug le bogat, čez nekaj let je imel že neštivilne milijone,

brezkončne plantaže, zlate rudnike, petrolejske vrelce, itd. vse mogoče.

Tréfume in njegova žena sta postala predmet občega zavidanja. Le o stricu Sambugu je bil govor, če so se zveder sosedje pomenkovali.

Ta dva sta pa živela zadovoljno, imela se za bogataša in sta bila skoraj. Tedaj pa je prišlo naenkrat pismo iz Novega Jorka s pečatom poslanstva. V pismu je bil mrtvaški list Petra Sambuga na debelem papirju v najsuhoparnejših besedah. »Torej res mrtav?« je rekla žena. »O jej, o jej! Poslanec potrjuje.«

Sicer strica Sambuga nista poznala, toda čez nekaj časa sta se spogledala s solzami v očeh. »In od dedščine nobene besede?« je vprašala čez čas bojazljivo žena. »Ko bi po tvojem šlo, bi moral vse na drobno opisati? To bi ne bilo fino. Počakaj! Čez nekaj dnij dobim gotovo bratca temu pismu.« Zalibog ni poslal poslanec nobenega »bratca«. Ta dva sta pa sanjala samo o Sambugovih milijonih. Njuno življenje je bilo skaljeno.

Nekega jutra je sklenil kapitan Tréfume v Ameriko odpotovati. Vsi so bili s tem zadovoljni in Tréfume je šel v Havru na ladijo. V začetku je na ladiji molčal, le dedščina mu je rojila po glavi. Proti koncu vožnje je pa hotel povedati vse komisarju,

toda ta je imel preveč dela, in le svetoval mu je, naj se obrne do dveh dolgih mož, ki sta bila vedno skupaj, ki sta bila znana v Novem Jorku.

Vesel, da je našel ljudi, ki poznajo Novi Jork, je hitel proti njima, ki sta se pa pred njim skrivala. »Dober dan, prosim oproščenja, znabiti — — —« je jecjal, ona dva sta mu pa obrnila hrbte.

Med tem sta pa izpraševala »Amerikanca« radovedno uradnika, ki jima je hitro odgovoril: »Veste, v Parizu so vlomili tatje in jaz stavim glavo, da je to naš slaven skriven policist, ki sledi tatovom.« »Amerikanca« sta se pomenljivo spogledala ter poiskala svoje kabine in jih nista prej zapustila, da sta prišla v Novi-York. Pri izkrcavanju ju je Tréfume zastonj iskal, v splošnem drvenju ju Tréfume ni mogel dobiti.

»Poslanstvo, častivredni gospod, mi morete pokazati, kje je poslanstvo?« S temi besedami je skušal Tréfume menda že tisočkrat poslanstvo najti, toda brez vspeha. Naenkrat vidi — enega Amerikanca s parnika. »Gospod, gospod . . .« Oni je slišal in zbežal; toda zdaj ne uide, Amerikanec ima dolge noge, toda Tréfume je vztrajnejši. Zastonj beži Amerikanec: kapitan Tréfume je vedno za njim. Končno zbeži preganjanec v gostilno; Tréfume mu sledi.

»Dober dan, bi mi mogli povedati.«

Amerikanec poblede.

»Pat«, reče kapitanu francoski. »Vzemiva v tem kotu prostor.« »To je zelo dobro«, si misli kapitan. »Jaz vem, kaj Vas je v Novi-York pripeljalo: — ste voljan s seboj govoriti pustiti.«

»Zakaj ne«, odgovori Tréfume, misleč, da se gre za dedščino.

»V tej listnici je 50.000 frankov. Če hočete, me Vaši z enako vsoto, ki Vam jo izroče v trenutku Vašega odpotovanja, jaz mislim, kadar »Bretagne« sidra vzdigne? Ste razumeli?«

»Razumel!«

»Torej udarite, videla se nisva nikoli!«

Kapitan ni vedel takoj, zakaj se gre, vendar je udaril.

Stotisoč frankov je tudi nekaj in Novega-Yorka je bil sit.

Dogovori so bili od obeh strani točno izpolnjeni. In tedaj je mogel tudi Tréfume nastopiti dedščino strica Sambuga: le da je ta popolnoma ubog v bolnišnici umrl. Toda Tréfume stvari nikoli ni popolnoma razumel. To je bilo nazadnje zanj vsejedno. In od tedaj pripoveduje kapitan rad, da iščejo Amerikanci v hitrem razvijanju kupdije para.

nemu izvajajo solze, če tudi so stari. Pesem pa, ki jo poje avstrijski parlament že desetletja po raznih napetih in taktih, ta žali ušesa od prvega početka, muči duha, trga srce, lomi kosti tem huje in silneje, čim večkrat jo slišimo. Ta pesem se imenuje: prepír avstrijskih narodov.

Danes je težko dognati, kdo je zapisal prvi napev. Ideja, motiv, ta je ljudski. Bili so časi, ko bi bil mogel spreteti avstrijski glasbenik zlit odmeve narodne ideje, ki živi v srcu in duši tudi najmanjšega naroda, v lepo, krasno harmonijo, divno avstrijsko himno, ki bi mogočno odmevala daleč čez meje hababurške države.

Motiv te politične pesmi je vklesan v granit ob vhodu v cesarsko palačo. »Iustitia regnorum fundamentum — vsakemu svojo«, to je edino prava vodilna misel, ki naj bi prevečala in poživljala avstrijsko upravo vedno in povsod, ki naj bi živela v srcih vseh in dajala pravec v javnem življenju.

Možje, ki so skovali ustavo za državo, so si pač izbrali to lepo načelo za vodilno misel, v § 19. drž. tem zakona so položili pravi napev, toda že četrto desetletje vlade godejo neumorno na obrabljenih goslih staro, duha morečo melodijo predustavnega nemškega centralizma.

Naravno, da nenemški narodi nočejo plesati po tem starem napevu, naravno, da vsak narod poje svojo pesem in da je zadnja leta bučala v zbornici najnovejša avstrijska skladba: obstrukcija z bobni, renami in deskami. Ta mačja godba je sicer zadnji čas utihnila, toda parlament ima še vedno »mačka«, ki se ne izkadi iz bolnih glav, dokler vladni orkester ne zaigra avstrijske himne. Dokler je ustava mrtva črka, dokler je v § 19. zajamčena ravnopravnost le krinka nemškemu centralizmu, tako dolgo ne ozdravi parlament, ne otrese se država moreče more. Ista vlada, ki to doseže, stori junaško dejanje, zgodovinski čin, ter se na veke proslavi v zgodovini najstarejše, najslavnejše vladarske hiše na zemlji. Vse drugo je le — slaba kramarska politika.

Češki glasovi o premenjeni taktiki češkega kluba.

S premembo taktike v mladočeskem državnozbornem klubu češko časopisje v obče ni zadovoljno, čeravno naravnost ne obsoja najnovejšega koraka. Proti opustitvi obstrukcije je splošno najodločnejše nastopal glavni mladočeski organ »Narodni listy«. Sedaj se je pa tudi ta list udal neizogibni usodi in pravi le, »da v čeniti veliko samozatajevanje mladočeskih poslancev; edino kompetentni sodnik pa je vspeh v bodočnosti. Naj bi ta odgovarjal veličini žrtve!« — »Hlasa Naroda« meni, da je prememba taktike prišla prepozno, ker se je med tem znatno razširil prepad mej posamnimi strankami bivše desnice in se ne bo mogel tako kmalu zamostiti. — Naravnost obsoja se pa prememba te taktike v listu »Pravo Lidu«. Ta list piše, da se ni čuditi, če »vsak pameten človek na Češkem z zaničevanjem gleda na tako politiko voditeljev češke stranke«. — »Politik« vé poročati, da sta posebno agilna vodji opozicije, posl. dr. Fořt in dr. Gregr, ki sta oba sklenila izvajati iz tega posledice. Oba nameravata odložiti mandata in utemeljiti volivcem svojo politiko.

Protestanškim agitatorjem v album

je napisala nizozemska pisateljica Lohmann, protestanško-racionalistiškega mišljenja, zelo važno izjavo v prilog katoliški cerkvi. V listu »Amsterdamsche Courant« opisuje namreč vtise, ki jih je dobila na svojem znanstvenem potovanju, posebno po orientu. O ondotnih katoliških misijonih piše Lohmann mej drugim tudi sledeče: »Katoliška vera ima moč, ki jo konečno mora dovesti do zmage nad protestantizmom. Vem sicer, da mi bo ta izjava naklonila jezo velikega števila mojih sodeželanov, v kljub temu pa se drznem trditi, da moderno protestanško krščanstvo konečno mora postati prazna fraza. V mnogih krajih vzhodne in zahodne Indije sem opazila izredno krepostno življenje katoliških redovnikov, čudeže ljubezni usmiljenja, ki je izvršujejo redovnice kot učiteljice in strežnice. Mnogo mojih sodeželanov je blatilo katoličanstvo, predno so obiskali te dežele, sedaj sem pa čula na lastna ušesa, kako so osramočeni morali priznati zmoto, ko so videli te čudeže, ki jih dela katoliški apostolat v teh divjih krajih. Heroizem katoliške dobroteljske in usmiljenosti je edin v zgodovini in na celem svetu.«

Turčija in velesile.

Že opetovano se je naglašalo, da se Turčiji tako dolgo niti las ne skrivi, dokler uživa toliko naklonjenost interesiranih evropskih velesil, kakor se to dogaja sedaj. Te naklonjenosti sultan sicer ne uživa radi samega sebe, marveč umetno jo dela strah pred eventualno delitvijo njegovega cesarstva v Evropi. Dejstvo pa je, da sultanu tudi tega tudi sedanjí dogodki na Balkanu ne povzročajo prav nobenih skrbi. Na boben avstro-ruskih reform so jeli nabijati sedaj samo za to, da makedonske ustase nekoliko pomire in da se Evropa zopet reši sitne skrbi za reševanje balkanskega vprašanja. Kaj se Evropa briga za to, če se pokoljejo tudi vsi Makedonci, da bo le ona v miru! Že same na sebi so reforme take, da Makedonci niso ž njimi nikakor zadovoljni, a kaj naj Makedoncem tudi te slabe reforme pomagajo, ko vendar nihče ne veruje v to, da se te reforme tudi izvedejo. Seveda, ako ima kaka velika evropska trgovska tvrdka le par tisočev škode radi postopanja kake Venezuele, Turčije, Kitaja itd. odpošiljajo takoj vse evropske velesile tjakaj svoje vojne ladije, svoje admirale in generale, da prisilijo dotične države na izplačanje zahtevanih odškodnin, ki so pa večinoma mnogo manjše, nego stroški dotičnih ekspediciij. Da bi se pa preprečilo klanje ljudi v Makedoniji, ne odpošlje proti Turčiji nobena država niti enega vojaka, ne potroši niti ene stotinke, marveč se vsa akcija omejuje na odpošiljanje diplomatskih not, za katere se Turčija briga ravno toliko, kakor za lanski sneg. Dokler bo evropska diplomacija na tak način Turčiji napovedovala vojsko, se sultanu niti ni treba brigati za dogodke na Balkanu.

Položaj na Kreti.

Poročali smo že, da se vrše 29. t. m. splošne volitve za krečansko narodno skupščino. Voliti bo, kot znano, 64 poslancev, ostalih deset bo imenoval nadkomisar princ Jurij. Dosedaj mu skupščina ni povzročala nobenih posebnih težkoč, ker je imel v njej večino, s katero je lahko poljubno razpolagal. Sedaj se pa morda obrne na slabše, ker ima princ zelo nevarnega sovražnika v osebi opozicionalnega vodje Beniselo. Ta pridobiva vedno več somišljenikov z agitacijo za definitivno združenje Krete z Grško, glede katerega predhaciava nadkomisarju, da ni storil vseh potrebnih korakov. Beniselo namerava s svojo večino, če jo res dobi, takoj v prvi seji predlagati zedinjenje z Grško ter z izjavo, da prepušča izvedbo tega predloga pričevidi vladi, ostaviti zbornico, kamor se prej ne povrne, da se predlog uredišči. Seveda bodo trezno misleči krogi uvideli, da bo ta poskus brezvpešen, dokler se evropska diplomacija ne mara zameriti Turčiji.

Iz brzojavk.

Odstop koroškega deželnega predsednika. Sedaj se že tudi »Fremdenblatte« peča z odstopom Fraydenegovim in tozadevnih vesti ne dementira. Naslednik mu bo baje neki višji ministerialni uradnik ali pa sedanjí njegov namestnik. — Parlamentarni program. Zbornica ima do 3. aprila še 8 do 10 sej. V prvih štirih sejah nameravajo rešiti prvo branje nagodbe, nadaljeje seje bodo pa odložene za rešitev nekaterih manjših načrtov, mej temi tudi zborniški poslovnik. — Z drugim branjem nagodbe bodo pričeli baje šele v začetku junija, s poročanjem pa šele v jeseni. — Tudi dalmatinski deželni zbor se snide o veliki noči h kratkemu zasedanju. O tem je Koerber v soboto obvestil dalmatinske poslance. — Za prvo branje nagodbe je oglašanih 87 govornikov: 25 pro, 62 proti. Samo mladočeski klub je dal 18 contra govornikov, Vsenemci pa 14. — Prometno ministerstvo dobe na Bavorskem s prihodnjim letom. Prvi prometni minister bo ministerialni svetnik Frauendorfer. — Iz diplomatskega zastopstva Avstro-Ogrske na Balkanu. Legacijski svetovalec avstro-ogrskega poslanstva v Carigradu gref Fergach, odide za 6—8 tednov kakor začasen voditelj poslov v Sredec, ker je tamošnji avstro-ogrski diplomatski agent, poslanik Müller, pozvan na Dunaj za namestovalca sekcijskega načelnika v ministerstvu za vnane stvari, pl. Mercya. — Grška poturska pogodba se sklne v najkrajšem času. Ministru Delyannisu se je posrečilo, da je prepričal krajja o »koristih« take pogodbe za Grško. Turčija ima seve pri tem ves drug namen. Kabinetna kriza je s tem poravnana. — Pomiloščenje natakalskih vstašev. Proklamacija od 12. t. m. pomiloščuje vse prebivalce Natala in dežele Culu, ki so obtoženi radi veleizdaje in drugih pregreškov, a še niso bili obsodeni. — Borbe v Venezueli. Pri Coro je bilo 1500 vstašev pod poveljstvom generala Riera tepenih in so imeli isti jako velike izgube. — Angleški minister Chamberlain se je v soboto vrnil iz Južne Afrike. Londonski ofisielni krogi so ga navdušeno pozdravili. Chamberlain pravi,

da je trajen mir v Južni Afriki zagotovljen (!) in opozarjal prijatelje, naj nikar ne precejujejo njegovih vspehov, ki se pokažejo šele pozneje (!). — Volitve v španski parlament so razpisane na 19. aprila. — Combes in kongregacije. Combes je naročil vsem prefektom, naj mu poročajo, koliko razpuščenih kongregacij se še ni izselilo. Teh je baje še 99. Dovoljuje jim le 10 dnevi rok za izselitev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. marca.

Učiteljski shod. »Slov. Učitelj« piše: Učiteljski shod se bo vršil v Ljubljani dné 8. aprila. Takrat je šole prost dan, zato se shoda lahko in mora udeležiti vse učiteljstvo, ker se bo obravnavalo o stvari, ki se tiče vsega učiteljstva. Omogočen je složen nastop, ki je potreben. Upamo, da se bodo brzdali tudi najbolj nagli temperamenti, da izostane vsako izzivanje, ker to more stvari le škoditi. Somišljeniki, pripravite se na videnje v Ljubljani!

Osebnosti. Sodnijski adjunkt gosp. Viktor Devetak je premeščen iz Gorice v Bovec kot začasni voditelj tamkajšnje okrajne sodnije. — Poštni kontrolor gosp. Roman Doleček je odlikovan s častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje. — Naš rojak g. dr. Ivan Kosirnik, rodom iz Studenice na Štajarskem, bo 1. prih. meseca praznoval 25letnico, odkar deluje kot zdravnik v bolnici usmiljenih sester v Zagrebu.

Zaročje. Zaročil se je g. Jožef Pauer, trgovec v Braslovčah, z gđ. Bogumilo Srebre iz Brežic. — Sodni adjunkt g. Milan Škrli je se zaročil z gđ. Pijo Srebre iz Brežic.

Nagle smrti je umrl v Starem dvoru pri Škofji Loki imoviti posestnik Andrej Triller. Sv. popotnice ni mogel prejeti.

Umrl je v Dolih pri Idriji bivši župan, posestnik Janez Rejc, v 39. letu svoje dobe.

Nagloma umrla je v Mariboru soproga bivšega okrajnega šolskega nadzornika gospa Marija Krainz.

Iz življenja glasovitega roparskega tatu. Franc Odlazek, 35 let star, iz Poljsnika, politični okraj Lj. tija, je 24. februarja 1903 ušel pazniku, ko ga je ta peljal od neke obravnave od sodišča v Mariboru nazaj v kaznilnico. Leta 1891. bil je obsojen v Rudolfovem v 15 letno ječo zaradi tatvin. Kazen imel je presedeti v kaznilnici pri Mariboru. To je namreč drzen in zvit tat konj in volov; človek srednje in vitke postave ter jako premeten. — Svojo obleko pustil je pri nekem konjederu pri Mariboru. Ko je vžival ljubo prostost, takoj se je zopet spomnil stare navade ter je 4. marca v Praprotnem pri Hrastrniku oropal krojača Martina Irmama, mu pobral dva zlata po 10 kron in nekaj drobca ter zginil. — Sumilo se je, da je odšel proti Krškem in Rudolfovem. In res! Dne 8. marca zvečer okoli 6. ure bila je c. kr. orožniška postaja v Rudolfovem opozorjena, da se Odlazek nahaja pri ciganih v otoškem gozdu blizu Rateža. Ob četrtna osmo uro bili so že orožniki: stražmešter g. Jedlička, postajevođa g. Simšič in orožnik g. Rozman v gozdu. Z njimi hodil je tudi oboroženi Franc Taborški, gostilničarjev sin iz Rateža. Ko pridejo v obližje ciganskih šotorov, začeli so psi lajati, in to je roparja jako prestrašilo. Poprašal je cigane po vzroku, toda »prijetelj« cigani so ga znali tolažiti, češ, vsaj ljudje vedno hodijo po cesti. — Mej tem pa so bili orožniki že tam. Cigani so vpili, otroci kričali, psi še bolj lajali, zraven je pa snežilo in noč je postala temna, da se je komaj deset korakov na okrog videlo. Zdajci zapazijo orožniki, da se je jel eden šotor posebno majati; orožniki takoj priskočijo ter ga obkolijo. Cigani izlezli so spredaj, a Odlazek skočil je zadej iz šotora ter je hotel še enkrat poskusiti svojo srečo z begom. A pri tem ga že zapazi g. Jedlička, kateri je takoj vstrelil za njim ter ga tako dobro zadel, da je šla krogla pri ledji na levi strani noter in skozi truplo ter na desni strani mej rebri vun. — Odlazek je obležal na mestu. Pri sebi je držal kos kose; ako bi imel samokres, gotovo bi bil ustrelil na orožnike. Potem so ga na neki deski prenesli na cesto; položivši ga na voz, odpeljali so nesrečnega v Rudolfovo ter ga oddali c. kr. okrožnemu sodišču, kjer je 12. marca umrl. František Odlazek je že enkrat leta 1891. ušel iz nekdanje kaznilnice na gradu v Ljubljani. Z njim sta jo popihala tudi 2 druga sojetnika: neki Rahne od Kranja in neki Prelovšek od Kamnika. Prelovšek se je napravil v obleko paznika ter spremljal popolnoma mirno svoja pajdaša skozi stražo vun na delo. — Ko so pa bili varni, razšli so

se v svoje kraje po svojih »navadnih opravilih«. Rahne je namreč rad kradel po cerkvah; Prelovšek je bolj veselila »zastonj obleka« in po vrhu še denar; Odlazek je pa najraje »konje jahale«. K sreči bili so vsi trije še tisto leto zopet vjeti. Ko je Odlazek nekoč po noči zopet jahal ukradenega konja skozi Kronovo pri Beli cerkvi, srečal ga je postajevođa g. Kovčik. Orožnik ga ustavi ter vpraša, kam gre. Tat mu odgovori, da je njegova mati bolna in gre po zdravila v mesto. Ko mu orožnik na to obljubi spremstvo do prihodnje hiše, češ, da bi ga rad spoznal, kdo je, skočil je Odlazek blizu hiše s konja na drugo stran ter štirikrat ustrelil na orožnika, ne da bi ga bil zadel, ter je zginil. — Drugokrat ga je zopet zasledoval orožnik do nekega kozolca pri Ratežu. Tudi tukaj je odnesel svoje pete, ko je skočil s kozolca. — Sele drugi dan potem so ga do bili orožniki pri ciganih pri Čermošojcih. Ovedli so ga v zapor v Rudolfovo, kjer ga je c. kr. okrožno sodišče obsodilo v 15-letno ječo, katero kazen bi imel prestati v kaznilnici pri Mariboru. Hotel si jo je torej okrajšati, pa mu je spodletelo; svojo predrznost moral je celo poplačati s smrtjo.

Slavnost slovenskih delavcev v Celju. Prejeli smo vabilo na veselico, katero priredi delavsko podp. društvo v četrtek dne 19. marca 1903. Spored: 1. Zjutraj ob 8. uri sv. maša pri sv. Jožefu. 2. Popoldne ob 3. uri veselica v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju s tombolo, petjem in godbo. Pevske točke izvršuje pavski zbor »Delavskega podpornega društva«. Vstopnina 20 kr. za osebo.

Narodni kolek. Čehi so jako iznajdljivi glede načinov, kako dobivati denar za narodne namene. Zdaj so začeli uvajati narodne kolke in si obetajo od njih navešjih dohodkov. Društvo za zgradbo narodnega gledališča v Brnu je prvo izdalo te kolke po dva vinarja. Kupujejo jih narodna društva in jih prilaplajo na vse vstopnice k svojim priredbam. Kdor gre v gledališče, na ples, na maskarado, na dirkališče, v koncert, izkratka kamorkoli, kjer treba vzeti vstopnico, plača vstopnino in še dva vinarja za narodni kolek. To je najpriprostejši način pobiranja prispevkov za narodne namene. Morda bi ne bilo napačno, če bi se na ta način tudi pri nas poskusilo s temi kolki za kak res važen in obče naroden namen. Naj bi o tem premišljala družba sv. Cirila in Metoda.

Za zgradbo bolnice za jetične v Zagrebu je doslej nabranih 10.120 K.

Električno razsvetljavo dobi Slovenji Gradec. V ta namen kupi občina tovarno dr. Kresewetterja.

Zapuščina Celju. V Loki pri Zidanem mostu je umrla gospa Marija Waller. Zapustila je mestni občini celjski 60.000 kron.

Radeški diletantje nameravajo prirediti na velikonočni ponedeljek narodno igro »Deseti brat«.

Vsprejem v Terezijansko vojaško akademijo. Na Terezijanski vojaški akademiji na Dunaju je izpraznjenih šest prostih mest za domobrnce. Vsprejem se vrši pričetkom šolskega leta 1903/04 (21. septembra), dotična prošnje pa je poslati najkasneje do 10. julija letos.

Strelna postaja pogorela. Strelna postaja zoper točo na Trški gori na posestvu gospe dr. Supanove je nedavno pogorela.

Prememba posestva. Iz Novega mesta poročajo: Gospod Anton Jakaz, založnik puntigamskega piva in istrskega vina, je kupil od g. Franc. Miklavčič hišo z gostilno vred št. 144 za 10.800 K.

Leopold Wölfling v Gorici. V četrtek pop. je prišel v Gorico iz Trsta nadvojvoda Josip Ferdinand s svojim adjutantom Strunzem in bivši nadvojvoda Leopold Wölfling. Bili so gostje artil. generala barona Tauffenbacha. V petek zjutraj so se odpeljali iz Gorice.

Po 22 letih prišel sločin na dan. V Krškem so zaprti posestniki Janeza Babiča, Fr. Žiberta in Jan. Kerčev, fare leskovaške, ker so na sumu, da so v noči dne 3. dec. 1880, torej pred 22 leti umorili in oropali iz sejma idoda kmeta Janeza Radeča in Jerneja Žiberta iz Skopice.

Ljubljanske novice.

Javno predavanje. Jutri točno ob pol 8 uri zvečer bo predaval v veliki dvorani »Katoliškega Doma« č. gosp. dr. Evgen Lampe o romanju Slovencev v Rimu.

Javno predavanje. Včeraj zvečer je v »Mestnem domu« priredilo »Splošno žensko društvo« zopet predavanje o ženski emancipaciji. To pot je predaval g. dr. F. Tominek. Povedal je »narodnim damam« precej resničnih besed, namreč, da se morajo emancipirati gledé narodnega pranja, da morajo spoznavati krasoto in lepoto domovine in spoznavati kreposti našega naroda, stopiti ž njim v dotiko, ga narodno probujati in narod gmotno pedpirati. Gosp. predavatelj ni mnenja »Slov. Naroda«, da je naše ljudstvo surovo in šnopsarsko, ampak da je

krepko, vrlo in da smemo biti na svoje ljudstvo ponosni.

Umrila je v Rožnih ulicah gospa Ana Paulin.

Novo društvo. Snuje se »Društvo pomožnega osebja c. kr. glavne tobačne tovarne«.

Novo godba v Ljubljani. Salezijanski gojenci bodo s pomočjo blagih dobrotnikov dobili svojo lastno godbo. Kakor čujemo, so godala že naročena.

Občni zbor »Slovenske krščansko-socialne zveze« bo prihodnjo nedeljo.

Družinski večer »Slovenske krščansko-socialne zveze« bo prihodnjo nedeljo zvečer ob pol 7 uri. Vspored bo jako zanimiv. Vstopnina bo za člane prosta, nečlani plačajo 10 kr.

Občni zbor »Bolniškega in podpornega društva pomočnih uradnikov«, ki se je vršil preteklo soboto večer v vrtnem salonu Aurovih dedičev, je bil dobro obiskan in se je udeležila istega nad polovico članov. Vodil je zborovanje društveni predsednik gosp. A. Sežun. G. tajnik Iv. Tomažič poroča: Društvo je šlo začetkom leta 78 članov koncem leta pa jih šteje 89, ter dva častna člana; 3 člana sta bila iz društva izključena; umrl je eden, pri čemur pogrebu je bilo društvo zastopano po predsedniku in odbornikih. Denarne podpore je prejelo društvo: od sl. občinskega sveta ljubljanskega 100 K in od sl. »Kranjske hranilnice« 200 K, ki so se plodonosno naložile. Odbor je imel 12 sej, v katerih je rešil 182 vlog in sestavil načrt za spremembo pravil, razen tega je sklical dva izredna občna zbora za sklepanje o njih, ki pa nista bila sklepna. V enem prepirnem slučaju je poslovalo razsodišče. Med letom odstopil je en odbornik. — Na to poroča blagajnik gosp. C. Globočnik o stanju premoženja oziroma o računskem zaključku za preteklo leto. Dohodkov je imelo društvo 2582 K 03 vin., stroškov pa 1637 K 42 vin. Premoženje znaša koncem leta 8162 K 24 v. Stroškov je bilo: Na bolnišninah 482 kron, za zdravniške honorare 539 K 60 vin., za zdravila 90 K 36 vin., na upravnih stroških 132 60 K, na podporah 183 K, oskrbovalnih stroških v bolnici 120 K, pogrebnih stroškov pa 90 kron. Občni zbor je sklenil spremembo pravil z malo izjemo v celnem obsegu, ki se bo predložila deželni vladi v odobrenje. — V odbor so bili izvoljeni naslednji gg.: A. Gutnik, C. Globočnik, M. Negovetič, A. Štamcar, Fr. Nedeljk, I. Tomažič, J. Zadel, I. Dražil, J. Dodič in R. Boltauzer. Dva prejšnja funkcionarja sta odklonila vsakršno izvolitev; novi odbor se bo konstituiral v to sklicani seji. Ker se k zadnji točki dnevnega reda ni nihče oglašil za besedo, je predsednik zaključil ob 11. uri občni zbor.

Občni zbor bolniške blagajne mojstrov v Ljubljani vršil se je večeraj nedeljo pop. v Auerjevem salonu. Udeležba je bila povoljna. Podpredsednik g. Kraigher je otvoril zborovanje in naznanil, da se je predsednik g. Šlegel pismeno odpovedal radi preobitega posla. Tajnik g. Giud je poročal o društvenem delovanju in prečital zapisnik zadnjega občnega zbora. Blagajnik g. Kaiser je poročal o društvenem premoženju. Dohodkov je društvo imelo min. leta 1794 51 K, stroškov pa 1077 56 K, čistega dobička torej 717 25 K. Skupno društveno premoženje je znašalo koncem preteklega leta 9122 19 K. Revizorji so poročali, da je vse v redu. Vsa poročila so se odobrila in vzele na znanje. V upravni odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: Breskvar, Giud, Lipovšek, Lenček, Kaiser, Kranjc in namesto odstopivšega gosp. Šlegla gosp. Kregar. Namestniki pa gg.: Gačnik, Jordan in Bernik. V nadziralni odbor so bili izvoljeni gg.: Jerina Luk, Vider in Jager. Namestniki pa gg.: Trdan, Zupan in Duh. Bivšemu g. predsedniku Šleglu izrekla se je zahvala za požrtvovalno delovanje, ravno tako vsem gg. odbornikom.

Hud pes. Na križpotu Komenskega ulic in Radeckarje ceste je v soboto popoldne pes kavarnarja Ivana Lekana napadel Kastnerjevega trgovskega pomočnika Franca Sarka in ga popadel za levo nogo.

Z vozoma dirkala sta v soboto popoldne po Škofjeh ulicah premarska hlapca Franc Majce in Anton Logaj v času, ko je privozil električni voz. Majce je zadel s svojim vozom ob motorni voz. Če bi ne bil voznik električni voz takoj ustavil, bi se bila lahko velika nesreča pripetila.

Iz bolnice. Jakob Kaster, rojen l. 1851. v Mekinjah pri Kamniku je prišel v soboto zvečer v Ljubljano in je prenočeval v hlevu »pri Malicu«. Bil je namenjen v bolnico. Večraj zjutraj prišlo mu je v hlevu slabo, da je omedlel in padel nezavesten na tla. Hlapci so ga dignili in skušali ga spraviti k sebi, pa je bilo zastoj. Poslali so po zdravnika in po rešilni voz, da so ga prepeljali v bolnico.

Tatvina. Teodorju Harišu, tapetniku na Starem trgu, je ukradel neznan tat iz omare zlat prstan, zlat medaljen in srebrno vrtno verižico s tremi obeski. Sumljiva tatvino je

bivša Hariševa dekla M. V. ki je po izstopu iz službe pri Harišu, pobegnila iz Ljubljane.

Za kruhom. V nočih od sobote na nedeljo in od nedelje na ponedeljek odpeljalo se je z južnega kolodvora 179 izseljencev v Ameriko.

Samomor ob Ljubljani? V soboto po noči okoli 1. ure je nekdo v Šolskem dreveredu ustrelil. Ko so prišli ljudje na lice mesta, ni bilo nikogar videti. Mogoče, da se je kdo ob Ljubljani ustrelil in padel v vodo, katere ga je odnesla. Večraj pregledala se je tudi Ljubljanka, a našlo se ni nikogar.

Umobolni ušel. V hotelu »pri bavarškem dvoru« prenočevali so danes umobolnega 38 let starega delavca Franceta Witnerja z Golenice na Kočevskem. V njegovem spremstvu sta bila delavca Josip Stampfel in Jak. Lisar, ki sta ga zvečer pripeljala v Ljubljano, da ga danes spremita na Studenec. Po noči sta Witnerjeva spremljevalca menda zaspana in to priliklo je Witner porabil, da jima je ušel. Witner je na levi nogi šepav.

Izgredil. Na Starem trgu je bil danes ponoči velik nemir. Kakih 8 do 10 ponoči njakov je vpilo in razgrajalo, da je bila groza. Ko je prišel policaj, so sicer potihnil, a ko se je odstranil, začeli so zopet vpiti in se med seboj pripraviti. Vpiti je privabil policaj nazaj, ki je šel med razgrajajoče, ki so sedaj začeli vpiti nad policajem in ga zmerjali. Konečno je stražnik enega izmed razgrajajočev aretoval, toda aretovanec se je uprl, prijel stražnika na prsni in pa za roko tako, da mu je obleko raztrgal. Ker so drugi razgrajajoči hoteli svojemu tovarišu pomagati, je policaj potegnil sabljo, na kar je nastal mir in je mogel policaj aretovanca odpeljati seboj.

Utopljenec. V Ljubljani pri Fužinah so našli v soboto popoldne truplo Franciška Terpotca, bivšega hlapca pri Val. Mraku, gostilničarju na Dunajski cesti. France Terpotec je dne 2. svedčana ob 11. uri ponoči odšel od svojega gospodarja in so ga nazadnje videli v Škerjančevi gostilni. Kam je potem šel in kako je prišel v vodo, nihče ne ve. Terpotec je bil, če je čez mero pil, ves zmešan in je lahko mogoče, da se mu je v pianosti pripetila nesreča.

Koncert na citre, kojega je priredila go. spica Legats s svojimi učenkami v soboto »pri Lloyd«, je vspel jako lepo. Prostori so bili napolnjeni, posamezne točke vspeveda so se pa tudi jako dobro izvršile v pohvalno gđc. K. Legat. Pohvalno nam je še omenjati g. Lehpa merja, ki je spremljal citrarke na gosli.

V Trstu prijet je bil na južnem kolodvoru neki Jožef Levar, 15 let star, sin postrežnice iz Ljubljane. Pri njem so dobili 68 kron denarja. Vprašen, odkod da ima toliko denarja, je Levar rekel, da je našel v Ljubljani nov stotak. Policija v Trstu je Levarja obdržala v zaporu in se obrnila na ljubljansko policijo, da jej naznanj, če je res Levar tukaj našel stotak. Tukaj pa se je dognalo, da je Levar ukradel stotak hišni posestnik Jožefi Kos ulice na Grad štev. 4, pri kateri je stanovala mati postrežnice in katero je obiskoval. Bil je do dne 10. t. m. v salezijanskem zavodu v Rakovniku. Istega dne je dejal, da je bolan in da gre k svoji materi. Prišel je res k njej, a je takoj zopet odšel in se odpeljal z vlakom v Trst. Stotak je že poprej enkrat, ko je prišel k materi na obisk, ukradel in ga doma skril. Dne 10. t. m. je prišel po njega, šel najpoprej v mesto, da si je nekaj reči nakupil, potem pa se po noči odpeljal.

Nesreča na juž. kolodvoru. Franc Siegl, 69 let star, skladiščni mojster na juž. kolodvoru, stan. na Raskljevici št. 20 je bil na desni nogi poškodovan. Padel mu je težek zaboj na nogo in mu jo pri členku odril.

Književnost in umetnost.

* Slovensko gledališče. »Miška«. Stara, že v mnogoterih variacijah obrabljena snov o dveh, ki se začetkom ne moreta videti, se sovražita in nasprotujeta, končno pa se le dobta v srečen zakon. To je snov »Miške«, katero smo videli preteklo soboto na slovenskem odru. Veseloirga se odlikuje po duhovitih, lahkih pogovorih, fino zapletenostjo spletk in dobro karakterizacijo oseb. Igralo se je dobro. Glavna uloga »Miška« je bila v rokah gđc. Kreisove, ki nam je podala prav dobro naivno, v nekaterih momentih odločno institutko Mario. Izenitni intrigantki in rafinirani Parižanki ste bili gospe Danilova in Dobrovolna, kot vedno dovršena je bila gđc. Rückova. Vloga »Vzvišenega moža« je rešil gospod Danilo v občo zadovoljnost. Dame so se odlikovale po ukusnih in dragocelih toaletah. — Jutri benefica tenorista Vlčka.

V četrtek popoldne narodna igra »Deseti brat«. Zvečer ne bo slovenske predstave, ker bo nemška predstava in bo gostovala igralka Odilon z Dunaja.

V nedeljo dne 22. marca popoldne »Sen kresne noči«, zvečer »Devica Orleanska«. Na vrsto pridete

se dve noviteti, nova Parmova opera »Amazinka« (benefica kapelnika g. Beniška) in igra »Vroč kri«, v kateri bo skoro gotovo gostovala gospa Polakova.

* Znamenit koncert. Glasbena Matica v Ljubljani bo meseca aprila t. l. izvajala cesarju Fran Josipu posvečeni oratorij Sv. Frančišek, katerega je zložil P. Hartmann. Koncert bo, kakor čujemo, v šenklaški cerkvi in bo P. Hartmann osebno prisel v Ljubljano.

* Gospa Gorlenko Dolina bo priredila dne 22. t. m. v Zagrebu koncert.

* Koncert gospe Gorlenko Dolina v Ljubljani je donesl 1098 K 55 v čistega dohodka. Od tega zneska je namenila prirediteljica, kakor čujemo, 200 K »Glasbeni Matici«, 200 K pa za mestne uboge.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Jeza na lovskega čuvaja. Posestnik Luka Kovač iz Hruševca je silno jezen na Galletovega lovskega čuvaja, ker je bil pred kakimi tremi leti na njegovo ovadbo zaradi gozdne tatvine kaznovan. Ko je pa meseca decembra lanskega leta zopet nekoga fanta ovadil zaradi lovske tatvine, se Kovač ni mogel več zdržati in jel mu je v Zorčevi gostilni pretiti, da ga bo v žavskem rebu nekdo zgrabil, drugi mu bo pa z nožem trebuh prerezal. Obdolženec pravi, da je bil takrat pijan, ko je izustil to groženje, kar pa priče zanikajo; sodni dvor mu je prisodil za kazen dva meseca ječe. — Slab pričetek novega leta. V neki gostilni v Ilirski Bistrici je pilo novega leta dan več gostov. Tone Povh je prevrnil vinsko steklenico žagarju Janezu Tomšiču, ki je zahteval, da mu naj Povh škodo povrne. Vnel se je mej njima prepir in gotovo bi bil nastal mej njima pretep, da ga niso navzoči s tem preprečili, da so Povha zaprli v neki hram. Tone Povh je kmalu ušel iz neprestovoljnega zavora ter oborožen z navadnim namiznim gostilničarskim nožem priložil v gostilno; a tu mu zažene Tomažič kozarec v čelo in ga izdatno poškoduje. Sodišče je Tomažiča obsodilo na štiri tedne ječe. — Denarja je potreboval Anton Zbačnik, posestnika sin iz Mal. loga, zato je vpregel konja in hajd v Košmerlov gozdv v Cerkljico, kjer si je lanske leto in tudi že letošnje leto naložil tramov in jih pozneje prodal trgovcu Šerko. Na ta način je obdolženec napravil Košmerlu 80 kron škodo. Obsojen je bil na tri tedne zavora. — Krošnja rta t. France Frigidi, krošnja v Ljubljani, se rad potika po raznih krmah v Kolodvorskih ulicah, posebno po takih, kamor zabajajo tuji, ker še vedno skrivaj krošnjari. Tako je prišel tudi zvečer dne 10. svedčana v Blumauerjevo gostilno in gostom ponujal fige in druge sladkarije, med drugim tudi posestniku Antonu Šajnu, doma v Juršičah, kateremu je pravil, da še ni toliko zaslužil, da bi si mogel zemljo kupiti. Nato se je pa Šajn na klop vlegel in trdo zaspal. Ko se je prebudil, zapazil je, da mu je izgnila iz desnega hlačenega žepa denarnica z vsebino 29 K 88 h. Sum se je takoj obrnil na obdolženca, ker je tisti večer sam daljša časa sedel na klopi poleg spečega Šajna in ker je bil že večkrat radi tatvine kaznovan. In res je popival Frigidi po raznih gostilnah in kavarnah. Redar ga je zasačil, ko je ravno denar štel, in ko ga je odvedel v zapor, mu je skušal pobegniti. Sodni dvor ga je obadil na osem mesecev težke ječe. — Veliko obeta 14letni Jože Zajc, ki je služil za pastirja na Brezji. Bilo je dne 8. svedčana popoldne, ko je gospodarjev sin osem ovac vzel, za kar je bil že kaznovan, sedanjemu gospodarju pa še en žepni nož izmaknil, obsodilo ga je sodišče na šest mesecev težke ječe.

Na smrt obsojeni roparski morilec. Pred mariborskimi porotniki je bil v soboto obsojen na smrt na vešala h roparski morilec Mihael Weidinger. Priznal je, da je umoril na Ivančji gori Rozalijo Hvalič. Dejal je, da je cel teden čakal skrit poleg hiše, kedar se bo oddaljila od doma, da potem oropa njenega očeta. Ker ni šla od doma, jo je napadel in zadel, potem pa oropal njenega bolnega očeta.

Župnika je hotel zastrupiti. V Celovcu obsojeni Mašek je izjavil, da nastopi kazni, a je prijavil vzklic proti izmeri kazni. Podpredsednik sodišča dr. Heisl ga je nagoval, naj dejanje pripozna. Mašek je odgovoril, da je nedolžen in da se bo pravega krivca že dobilo.

O občinskih volitvah na Rakeku bo razpravljalo upravno sodišče na Dunaju 17. t. m.

Is Cerkljan poroča »Gorenjec«: Kazenska preiskava zoper hranilničnega načelnika Janeza Podjeda je pokazala, da je ponaverjenega 39 strankam 3298 88 K in se bo zoper Podjeda postopalo radi goljufije po §§ 197. 200 kaz. zak. in poneverjenja § 183 k. zak.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Amnestija na Turškem. Iz Carigrada se poroča, da je bilo te dni pomiloščenih 400 Bolgarov in 600 Macedoncev ter izpuščenih iz zavora. — Očeta in mater umoril je v Wellenbergu pri Ulmu kmet Weisman in trupli strahovito razmesaril. — Baronovka detomorka. V Darmstadtu so radi detomora aretirali baronovko Selchendorf Rüsselsheim. — Maščevanje deklet. Na Dunaju je dekla Fr. Falschlechner, ker ji je bila odpovedana služba, dala otroku svoje gospodinje piti raztopljeno sodo. — Umril je v Parizu francoski dramatik Legnove. — 12 delavcev pod sulo je v Lyonu. Podrla se je neka nova zgradba. — Štirje vojaški samomorci so se dogodili pretekli teden v Hannoveru. — Pri sv. Vavclavski založni manjka za sanacije še vedno 2½ milijona kron in čuje se, da založna napove konkurz. Radi dejanja posameznega duhovnika je češka duhovščina razdevojle darovala za sanacijo sto in stotisoče. Kljub temu, da bi tako v takem slučaju ne ravnal noben drug stan, pri tej zadevi liberalci blatijo vso duhovščino. — Serum proti tifusu je iznašel dr. Mac Fayden. Anglički listi poročajo, da bo ta serum ozdravil tudi jetiko in celo raka. Či bo res?

— Občeznato dajo Mautnerjeva napojena semena za krmsko repo najobilnejši pridelek. Prav tako izvrstna in neoporečna so tudi Mauthnerjeva zelenjadna in cvetlična semena.

Telefonska in brzojavna poročila.

Maribor, 15. marca. Občni zbor »Slov. društva« v »Narodnem domu« je bil nenavadno dobro obiskan. Poročala sta o državnem zboru gg. poslanca dr. Ploj in Robič. Izreklo se jima je soglasno zaupanje, a vladi graja. Treba še bolj stroge organizacije. Sklenila se je resolucija v prilog slov. vseučilišča v Ljubljani. Dosedanji društveni odbor se je z vsklikom potrdil za novo leto.

Dunaj, 16. marca. Leopold Wölfling se je ločil od Viljemine Adamovič in je na cesarja poslal prošnjo za zopetni vsprejem v vrsto nadvojvod.

Dunaj, 16. marca. Tu je otvorjena mejnarodna razstava avtomobilov.

Reka, 16. marca. Stavka krojaških pomočnikov je danes končana.

Budimpešta, 16. V Posonyju se bo te dni pričela generalna stavka delavcev. Ta stavka bo največja letošnja delavska stavka na Ogrskem.

Rim, 16. marca. Prihodnjo nedeljo se vrši tu shod vseučiliščnikov, ki bodo manifestirali za laško vseučilišče v Trstu.

Rim, 16. marca. Kraljica Helena je zopet v blagoslovljenem stanju.

Berolin, 16. marca. Vest, da se bo nemški prestolonaslednik zaročil s princezino Aleksandro Cumberland, se dementirajo.

Sofija, 16. marca. V vasi Knjaževu so bolgarski vojaki odkrili skladišče orožja makedonskih vstašev. Po deželi je bilo te dni aretiranih nad 100 Makedoncev.

Barcelona, 16. marca. Vsled stavke in izgredov vseučiliščnikov je tukajšnje vseučilišče zaprto.

London, 16. marca. V Hongkongu je bilo zaplenjenih 5000 pušk, ki so bile odposlane v notranje dežele.

Jutri ob pol 8. uri zvečer

javno predavanje

v veliki dvorani

„Katoliškega doma“.

→==←

Predava gosp. dr. Evgen Lampe

o potovanju Slovencev v Rim

Vstop prost.

Dne 16. marca t. l.
otvoritev
največje trgovine
angleškega
skladišča oblek

na
Mestnem trgu št. 5
F. M. Netschek
 o. kr. dvorni zalagatelj
Oroslav Bernatovič
 3-2 poslovodja.
Mestni trg št. 5

Mestni trg št. 5.

Mestni trg št. 5.

Največja izber najnovejše, najfinejše
narejene obleke

za gospode, dečke, gospe in otroke
najnovejši kostumi, svilnate, žametaste in **bluze** iz poljubnega blaga
Klobuki za gospe

najfinejši, najboljšega izvora (tvrdo P. & C. Habig, c. kr. dv. zalag. na Dunaju).

Naročila po meri na najraznovrstnejše obleke in civilne ter vojaške uniforme izdeljujejo se kar najzanesljivejše in najtočnejše na Dunaju.

Največja zaloga blaga za naročila po meri.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padavina v 24 urah
14	9. zveč.	738.0	3.4	sl. jvzh.	jasno	0.0
15	7. zjut.	738.5	-1.9	sl. svzh.	jasno	
15	2. popol.	736.3	12.0	sr. izah.		
16	9. zveč.	736.3	6.4	sl. zah.	sk. obl.	0.0
16	7. zjut.	734.6	3.0	sl. svzh.	obl.	
16	2. popol.	733.1	9.9	sl. jug.	dež.	

Srednja temperatura sobote 3.6°, norm. -3.3

Srednja temperatura nedelje 5.5°, normale, -3.5.

Tržne cene v Ljubljani
 dne 14. marca.

	K h		K h
Goveje meso I. v. kg	124	Leča.	25
Teleče meso	132	Pšenica.	17.50
Prasičje	140	Rž	15
Koštrunovo meso	80	Ječmen	14.80
Maslo	220	Oves	15
Mast prasičja	180	Ajda	18.50
Slanina sveža	180	Proso, belo	18
prekajena	175	Koruza	14.50
Jajce, jedno	5	Krompir	8
Mleko, liter	18	Drva, trda, m³	7.40
Piščanec	120	» mehka, »	6.40
Golob	40	Seno, 100 kg	7
Pizol, liter	24	Slama, »	6
Grah, »	35		

Dunajska borza

dne 16. marca.

Skupni državni dolg v notah	100.65
Skupni državni dolg v srebru	100.65
Avstrijska zlata renta 4%	121.40
Avstrijska kronska renta 4%	101.20
Ogerska zlata renta 4%	121.40
Ogerska kronska renta 4%	59.55
Avstro-ogerske bančne delnice 600 gld.	15.87
Kreditne delnice, 160 gld.	688.25
London vista	240.20
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.12 1/2
20 mark	23.41
20 frankov (napoleondor)	19.10
Italijanski bankovci	95.45
C. kr. cekini	11.91

Išče se

kovaški učenec

14 do 15 let star pri g. Kristjan Babič, kovaški mojster v Kranju 323 3-3

Zahvala. 350 1-1

Za prirčne in neštevilne dokaze sočutja in sožalja povodom nepričakovane smrti naše iskrenoljubljene, predobre in nepozabne mame, gospe

Emilije Šusteršič
 soproge prodajalca smodnika

za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku predrage ranjke, izrekamo svojo najpriskrnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, prečistiti duhovščini, gospicam uč. kandidatijam, gospicam gospodinske šole, gospodom pevcem, kakor tudi vsem darovateljem krasnih vencev in sploh vsem, kateri so izkazali preljubi ranjki zadnjo čast.

Blag ji bodi spomin!

Ljubljana, 16. marca 1903.

Zalujoci ostali.

VABILO

na

občni zbor,

delniškega društva I. narodni dom v Rudolfovem

koji se bo vršil

30. marca 1903 ob 6. uri zvečer v čitalnici.

o o

VSPORED:

1. Poročilo za l. 1902.
2. Račun " " "
3. Bilanca " " "
4. Dividenda " " "
5. Volitev 3 udov v pregledovalni cdsek.

Rudolfovo, dne 10. marca 1903.

352 1-1

Upravni odbor.

S tem si jemljem čast naznaniti, da sem kupil specerijsko trgovino gospe **Jakobine Kastner v Ljubljani, Gradisce 7** in jo bom pod tvrdo

Mihael Kastner

kot filialko glavne trgovine (Kongresni trg št. 10) dalje vodil. Petruiti se bom, da nudim svojim cenjenim odjemalcem najboljše blago po najnižjih cenah, ter se priporočam, zagotavljajoč najpozornejšo in najreelnejšo postrežbo

velespoštovanjem

Mih. Kastner.

346 3-1

Vabilo

na

IV. redni občni zbor
 delavskega stavbenega društva

v Zagorju ob Savi,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 22. marca 1903

ob 4. uri popoldne v Zagorju v gostilni Antona Kodra.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računov za l. 1902.
3. Volitev načelstva.
4. Slučajnosti.

351 1-1

Načelstvo.

7 stavbenih parcel

na Poljanah blizu bodočega novega gimnazijkega poslopja in jezuitskega kolegija in sv. Cirila in Metodija cesta je po ceni na prodaj.

Več in natančneje pri c. kr. notary dr. Franu Voku M kloščeva cesta 24.

Kdor želi imeti dober

harmonij

vrhniškega ali ameri-kanskega sistema, ta naj blagovoli pisati na naslov: A. Luznik, Vrh-nika pri Ljubljani.

264 6

316 6-6

120 centov

dobrega sena
 je na prodaj.

Več se izve pri lastniku **Jakobu Novaku** na **Jesenicah št. 8** (Gorenjsko).

Največja
zaloga oblek

za
 gospe in deklice,
 gospe in dečke.

mične spomladanske novosti

v velikej izberi v zalogi.

Najpozornejša
postrežba,
 najnižje cene,
 solidno blago.

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice 9,

svojim p. n. cenjenim odjemalcem uljudno naznanjata, da so